

quam de creatione ſecum cogitaſſet vnica & ſumma diuinitas, in ſeiſſam reflexit, contraxitque ardorem ſuum nec quidem reluxit mundo. Tenebris ergo teſertur pater, luci effulgenti filius, & ſpiritu vnuerſali ab vtroque progredienti ſpiritus ſanctus. Pater dixit in tenebris, & dicendo verbum lucidum effulſit è tenebris, & radios ſuos emittendo ſpiritus reuelauit, qui eſt gluten & nexus inter patrem & filium, inter tenebras & lucem, inter corpus & animam. Pater in cælo Empyreo, igne circumſepto, & angelis aſſiſtentibus & miniſtrantibus vndique ſtipatus, regnat in ſecula ſeculorum. Filius cælos firmavit, & ſtellis ordines impoſuit, & tandem ſtatuit tabernaculum ſuum in ſole. Et ſpiritu ab vtroque aſcribitur aer iſte fluctuans, qui in ſublunari mundi regione inuenitur, ad cuius nutum ſpiritus tam boni quam mali illum inhabitantes, vel ad benedictionem vel ad maledictionem mouentur, atque diſponuntur. Sic n. *verbo Domini firmati ſunt cæli & ſpiritu ab ore eius omnis virtus eorū*, *Ps. 33.* Harum omnium mundi machinarum locus ſeu ſedes eſt aer ſeu ſpiritus vnuerſalis, qui ſuo amplexu tam cælum & ſidera, quam terram comprehendit, & de hoc ſpiritu, humiditati procliu, intelligit D. Petrus dicendo, *Cælum prius & terra erat de aquis & per aquas conſiſtens verbo DEI*, 2. *Pet. 3.* vbi denotat, non modo ſubſtantiam cæli quæ eſt inuifibilis, ſed etiam illam aquæ groſſæ, & ipſius terræ opacæ, eſſe de aqua & ex aqua: & quod hæc aqua fuerit inuifibilis, & conſequenter aer, & mere ſpiritualis, indicat locus antea ex Hebr. 11. citatus, vnde ſequitur, quod terra & aquæ viſibiles, fuerint prius ex aere ſeu ſpiritu vnuerſali inuifibili.

Differentia autem illa, quæ facta eſt in ſimplici & vniformi hoc mari aereo vnuerſali, tam in cælo quam loco ſublunari, non eſt à natura aeris, ſed à diſpoſitione ſphæræ, vel Orbis, qui etiam & naturam ſuam accipit à diſpoſitione angeli ei præſidentis, vti ſphæra Saturni ſuam temperiem frigidam & ſiccam à ſpiritu Zabkiele accepit, Martiſ, ſuam caliditatem & ſiccitatem igneam à Samaele, Solis, caliditatem ſuam viuificam à Michaele, Lunæ ſuam frigiditatem aqueam à Gabriele &c. qui quidem Angeli & has ſuas proprietates immediate à ſephiris, ſeu Sanctis DEI numerationibus, hoc eſt, portis lucidis accipiunt, vt infra copioſius demonſtrabitur. Similiter etiam & elementorum ſublunarium regiones à varia ſpirituum ipſis præſidentium diſpoſitione ſuas recipiunt differentias, quibus etiam & ventorum ſpiritus conuenire videntur, quemadmodum in ſupernaturalium cauſarum meteora efficientium deſcriptione luculentius explicatum eſt.

Locus denique, quem Philoſophi aeri attribuunt, eſt media illa ſpiritus mundani ſubſtantia, quæ inter terram atque ignem interjacet; & licet, vt dictum eſt, vnuerſa aeris ſubſtantia ſit vnica & ſimplex, in pura & mera ſua diſpoſitione: tamen portio ſpiritus huiusce mundani ſublunaris ſpiſſior eſt in ſua baſi, ob tenebrarum terreſtrium frigiditatem, ita vt appareat eſſe viſibilis aqua, in ſua vero ſummitate obſeruetur eſſe ſubtilis & tenuis valde, reſpectu calidæ cõditionis, quam elementum ſummum habet ab Angelo ei præſidente. Et tamen tota portio ſpiritus illius, à centro terræ, ad periferiæ ſummitatem vſque, in ſua ſimplicitate naturaliter & per ſe non differt, ſed verbi diuini virtute & voluntate, aduentitio quaſi more, quotidie in qualitate alteratur, vtpote ille in creationis momento, à conſictu, inter lucem & tenebras factus, erat aptus, tam de tarda & ſtupida frigiditatis tenebrarum, quam de celeri & agili lucis caliditatis actione participare. Nam deformis & tenebroſa abyſſi congeries, frigore priuatiuo contracta & congelata, immediate poſt lucis diuinæ emiſſionem, caloris eiſdem actu diſſoluta eſt, & in ſpeciem humidam aquarum inuifibilium redacta, quæ, quamuis propter ſicci & congelati reſolutionem, madida & fluida atque mobilis apparet, tamen illam mobilitatem atque fluiditatem à calidi actu, vt & illam humiditatem ab illo frigidi accepit: quare ſi extremi caloris actum patiat aer, & minimum habebit frigiditatis, & conſequenter, humiditatis indicium, maius autem ſiccitatis, & ſic ad naturam ignis accedit, quæ & elementum igneum nuncupatur, ſimiliter quanto magis prædominatur frigiditas, eo minus habebit ſpiritus cum caliditate commercium, & conſequenter groſſior erit, & in viſibilem aquam redactus, atque ad ſiccitatem terræ propinquior, vnde & minus humida: vbi vero frigiditas terræ ſeu tenebrarum, & caliditas ignis ſeu lucis æqualiter coeant, in hoc ſpiritu, ibi tam mediocriter eſt ille tenuis, & in tenſo modo humidus, atque hoc euenit circa mediam aeris regionem, a qua, quo magis receditur ab igne ad terram verſus, eo magis denſus eſt ſpiritus, & ſenſui ſubiectior, & contra. Atque hæc eſt naturalis huiusce ſpiritus in creatione diſpoſitio, quam à tribus primis numerationum Sephiroicarum influxionibus accepit, qui ſpiritus, quamuis per ſe & in ſe ſit ſimplex, & quaſi potentialis, tamen inſtar ceræ aptus eſt, cuiuslibet qualitatis ſeu impreſſionis diſpoſitionem recipere, ſecundum voluntatem & ordinationem diuinam, quam angeli, vtpote DEI miniſtri, verbum eius efficientes, in forma ventorum & ignis vrentis exequuntur, vt teſtantur ſacroſanctæ ſcripturæ. Quare haud inepte dicendum putamus, quod aer ſeu ſpiritus mundi intermedius inter lucem & tenebras in ſua natura ſit neuter, quaſi & in medietate ſtans inter vtrumque extremum, at pro voluntate diuina magis quandoque huic vel illi adhærens, mediantibus angelis; qui eius naturam multipliciter ducunt, ad meteororum huius vel illius naturæ producendum, hocque vel ad maledictionem, vnde morbi ſequuntur, & corruptionis ſpiritus prædominantur: vel ad benedictionem, & huiusmodi ſunt fertilitatis vegetabilium, & ſanitatis animalium authores, ſeu cauſæ propinquiores, quemadmodum teſtimonio San-